Rabbijn Jacobs wil samen met christenen „strijden tegen losbandige cultuur”

Er is veel wat Jodendom en christendom bindt, vindt opperrabbijn Binyomin Jacobs. „Laten we samen strijden tegen de losbandige cultuur waarin alles mag en alles kan. En in verbondenheid bidden voor de vrede van Jeruzalem.”

Addy de Jong 2 november 2026 08:15

Rabbijn Jacobs sprak zaterdagavond op een reformatieherdenking in Goudse Sint-Jan. beeld Cees van der Wal

Jacobs sprak zaterdagavond op een goedbezochte hervormingsavond in de Goudse Sint-Janskerk over het thema ”Jood, samenleving en de kerk na de Reformatie: spiegel en opdracht”. De opperrabbijn noemde het „uniek” dat hij op deze avond het woord voerde. „In het verleden kwam het vaak voor dat rabbijnen gedwongen werden publiekelijk in discussie te gaan met monniken, met als ultiem doel de gemeenschap te tonen dat het Jodendom heeft afgedaan. Maar ik sta hier geheel uit vrije wil.”

„Ik denk niet dat er voor Joden enig verschil bestaat tussen voor en na de Reformatie”

Binyomin Jacobs, opperrabbijn

Joden hebben eeuwenlang te maken gehad met vervolging, pogroms en kruistochten, zei Jacobs. „Ik denk niet dat er voor ons Joden enig verschil bestaat tussen voor en na de Reformatie. Antisemitisme is een muterend virus. Recent werden we beschuldigd van het veroorzaken van corona. En vervolgens van het uitvinden van het vaccin, om veel geld te verdienen.”

De houding die christenen tijdens de Tweede Wereldoorlog tegenover Joden innamen, had meerdere kanten, stelde de bekende rabbijn. Als voorbeeld noemde hij Daan Cohen, die op zesjarige leeftijd moest onderduiken en bij een christelijk gezin in huis kwam. „De naam van deze mensen staat in Jeruzalem gebeiteld in de muur der rechtvaardigen.”

Trauma

„Daans duikmoeder legde hem uit dat alle misère van toen te danken was aan zijn voorouders, die Jezus hadden vermoord”, zei Jacobs. „Daan werd toen erg boos op zijn ouders, van wie hij gescheiden was. Pas op latere leeftijd begreep hij het en richtte zijn boze verdriet zich tegen zijn duikouders, van wie hij innig veel was gaan houden. Zij hadden zijn leven gered, maar hem ook opgezadeld met een trauma waaraan hij tot zijn overlijden heeft geleden.”

De stelling dat Joden niet aan zending doen, is onjuist, zei de rabbijn. „Wij hebben de opdracht de brede samenleving voor te houden dat men moet leven volgens de zeven Noachitische geboden, waaronder rechtspreken, geen afgoden dienen en het verbod op ontucht.”

Bezoekers van de reformatieherdenking, zaterdagavond in de Goudse Sint-Jan. beeld Cees van der Wal

Rabbijn Jacobs sprak zaterdagavond op een reformatieherdenking in Goudse Sint-Jan. beeld Cees van der Wal

Overleving
Noach deed niet mee aan de normloze samenleving van zijn dagen en wordt in de Bijbel een „rechtvaardig, oprecht man in zijn geslachten", genoemd. „Let wel", zei Jacobs, „hij was weliswaar rechtschapen, maar uitsluitend "in zijn generatie". Als hij geleefd had in de periode van de aartsvader Abraham, zou hij niet boven de samenleving zijn uitgestoken. De reden: hij zorgde voor zijn eigen overleving, maar liet na om de kudde die volledig ontspoorde tot bezinning te brengen."

Joden hebben dus wel degelijk „ook de opdracht om Gods Woord te verkondigen, maar zonder anderen tot het Jodendom te willen bekeren", aldus de rabbijn.

Omgekeerd hebben christenen Joden wel vaak tot hun religie willen bekeren. „Maar gelukkig zijn er heden ook veel christenen die dit niet meer op hun agenda hebben staan. Die Luthers oproep om Joden onder dwang, desnoods met geweld, te bekeren, negeren. In dat geval kan er echte vriendschap zijn, met een en hetzelfde doel voor ogen: de Eeuwige dienen en gezamenlijk proberen om de brede samenleving de juiste weg te laten bewandelen."

„Kunnen wij in de hitsige samenleving van nu de veiligheid van onze Joodse volksgenoten garanderen?"

Prof. dr. F.G. Immink, emeritus hoogleraar praktische theologie

Verlegenheid
Sprekend over ”de actualiteit van de Reformatie” stelde prof. dr. F.G. Immink, emeritus hoogleraar praktische theologie, dat hij „een zekere verlegenheid” voelt als het gaat om de zeggingskracht van de gereformeerde orthodoxie. „Ja, ik geloof dat het christelijk geloof een machtige inspiratiebron is voor het gewone leven en ons levensmoed en hoop biedt. Maar zullen we, in het huidige wereldgebeuren en in de hitsige samenleving waarin wij nu verkeren, de veiligheid van onze Joodse volksgenoten kunnen garanderen? De geschiedenis leert ons dat we daar niet zonder meer gerust op kunnen zijn”, zei prof. Immink.

Hij zoomde in op de geschiedenis van Abraham en op Gods belofte aan de aartsvader dat Hij hem zou zegenen en tot een zegen zou stellen. Paulus grijpt op de belofte ”in u zullen alle geslachten van de aardbodem gezegend worden” terug, zei prof. Immink. „De zegen van Abraham komt, zo schrijft de apostel in Galaten 3:14, tot de heidenen.”

Die belofte wacht nog op de volle vervulling, zie prof. Immink. „De christelijke kerk verbindt die verwachting met de toekomst van de Heere Jezus Christus én met de toekomst van Israël. Die toekomst is voor ons echter verborgen en zal onthuld worden op de jongste dag.”

Spiegelbeeld
Het spiegelbeeld van de genoemde belofte is: „Wie u vervloekt, zal Ik vervloeken”, zei de oud-rector van de Protestantse Theologische Universiteit. „Wie het Joodse volk minacht of bespot, staat de vloek te wachten. Dit vraagt in deze roerige tijden om zorgvuldige bezinning en adequaat handelen. In het besef dat het Joodse volk Gods oogappel is. God geve ons daarin wijsheid”, aldus prof. Immink.
Voor de hervormingsavond, georganiseerd door de stichting Reformatie Groene Hart, hadden zich ruim 700 bezoekers opgegeven. De stichting organiseert sinds 2023 jaarlijks op 31 oktober een samenkomst in de Goudse Sint-Jan.

Net als in voorgaande jaren was ook dit keer veel tijd ingeruimd voor samenzang. De aanwezigen zongen onder meer Psalm 46, Psalm 86, Psalm 122 en de gezangen ”De kerk van alle tijden”, ”Een vaste burcht” en ”Blijf mij nabij wanneer het duister daalt”. Ars Musica Studentenkoor en Ars Musica Orkest brachten cantate BWV 150 van J.S. Bach ten gehore: ”Nach dir, Herr, verlanget mich”.